

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BESCHERMHEER Z.K.H. PRINS BERNHARD DER NEDERLANDEN

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, gelieve men te richten tot de Hoofdredacteur Mr. O. Schutte, p./a. Nassaulaan 18, 2514 JT 's-Gravenhage.

De jaarlijkse contributie (abonnement) ad f 55,— gelieve men steeds vóór 1 februari te voldoen door storting op postrekening no. 20910 ten name van de penningmeester van het Genootschap te 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur gelieve men te richten tot de Secretaris Mr. J. T. Anema, postbus 8044, 3503 RA Utrecht.

Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie), zomede opgaven van adresverandering, te richten aan de heer E. J. C. Boutmy de Katzmann, directeur van het Genootschap, Prins Willem-Alexanderhof 24, 2595 BE 's-Gravenhage. Betalingen aan de Bibliotheek dienen te geschieden op postrekening no. 487073, ten name van de Bibliotheek van het Genootschap te 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of de inhoud der ondertekende stukken

No. 6

C1ste JAARGANG

JUNI 198

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de heren J. W. Bouman, J. de Broekert, Mr. L. J. Rietema en R. J. M. Smit, respectievelijk sedert 1979, 1973, 1940 en 1983 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

B. M. DOERGA,	2516 TE 's-Gravenhage, <i>Stuwstraat 281.</i>
R. G. CAPPENDIJK,	2241 JJ Wassenaar, <i>Burmanlaan 132.</i>
Mr. J. F. VAN DIJK,	2553 HX 's-Gravenhage, <i>de Brink 1040.</i>
J. H. KEUZENKAMP,	6824 AH Arnhem, <i>Megenstraat 3.</i>
Ir. D. A. PALSTRING,	5263 CP Vught, <i>Loonsebaan 86.</i>
Mevrouw Drs. M. P. NEUTEBOOM geb. DIELEMAN,	5051 BS Goirle, <i>Papenweg 3.</i>
Mevrouw Z. Plomp geb. KAMPHUIS,	2415 AD Nieuwerbrug, <i>Hoge Rijndijk 55.</i>
Mevrouw M. C. TAAMS geb. ENGEL,	2242 EK Wassenaar, <i>Prinsenvweg 70</i>

Adreswijzigingen:

Mr. C. P. BRIET,	3055 HX Rotterdam, <i>Von Weberlaan 20.</i>
------------------	--

P. VAN WIJK VAN BRIEVINGH,	7823 AT Emmer <i>Laan van Eekharst 138</i>
J. P. TEN BRUGGECATE,	1071 XK Amsterdam <i>p/a Hobbemakade 5</i>
Ing. H. C. F. G. VAN DITZHUYZEN,	6824 JJ Arnhem <i>Huygenslaan 52</i>
Drs. K. KUIPER,	1075 CP Amsterdam <i>Koninginneweg 185 h</i>
H. J. LUTH,	4761 ER Zevenberger <i>Kerkhofweg 33</i>
CHR. S. WICHERS,	7009 AJ Doetinchem <i>Prins Alexanderstraat 130</i>

De oudere generaties van het geslacht Hoogerwerf uit Kijfhoek,

door K. J. SLIJKERMAN.

Inleiding.

De geslachtsnaam *Hoogerwerf* — met alle mogelijke variaties in de spelling — heeft sedert het einde van de 16de eeuw op met name de Zuidhollandse eilanden een bekende klank. In de 17de eeuw leefden diverse geslachten met deze naam op het eiland IJsselmonde en tot op heden is er van onderlinge verwantschap — hetzij via mannelijke dan wel via vrouwelijke lijn — niets gebleken. Zo leefde er sedert de eerste helft van de 17de eeuw een geslacht *Hoogerwerf* in het kleine dorp Kijfhoek nabij Heerjansdam, hetwelk bewijsbaar aanvangt met ene *Wouter Gerritsz.* Kennelijk was deze

1728 *Willemijntje Stoffels Swaeneveld*, ged. Numansdorp 12 mei 1697, † (imp. f 3,— op 2 juli en begr. in de kerk van Numansdorp 4 juli) 1750, dr. van *Stoffel Willemsz. Swanevelt*⁶⁶, schepen van Numansdorp, dijkgraaf van Groot-Cromstrijen, en *Neeltge Japhetsdr. Cappedijk*.

Op 11 febr. 1757 compareerde *Maria Hogewerff*, weduwe van *Bastiaan Polderdijk*, in leven dijkgraaf van Numanspolder en bouwman, aldaar gewoond hebbende en overleden. Haar man was administrerend voogd over de nagelaten kinderen van diens overleden zwager *Leendert IJzaaksz. Hogewerff* en diens overleden vrouw *Willemijna Stoffels Zwaneveldt* (bij akte voor notaris M. van Hattum te Klaaswaal aangesteld dd. 4 aug. 1750: tevens genoemd in akte dd. 19 febr. 1752 gepasseerd voor de schout en schepenen te Numansdorp), overleden te Numansdorp. *Maria* deed rekening van de boedel van *Leendert* en *Willemijna* en dat ten behoeve van hun drie kinderen: *IJzaak Leendertsz. Hogewerff*, meerderjarig, en de minderjarige *Wouter* en *Stoffel Leendertsz. Hogewerff*⁶⁴.

Zij hadden de volgende kinderen:

- a. *Isack Leendertsz. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 18 jan. 1728 (get. *Maria Isaaks Hogewerf*), in leven 11 febr. 1757⁶⁴.
- b. *Neeltje Leendertsdr. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 20 febr. 1729, † jong.
- c. *Neeltje Leendertsdr. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 19 nov. 1730 (get. *Neeltje Jacobs Kappedijck*), † jong.
- d. *Neeltje Leendertsdr. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 2 dec. 1731 (get. *Neeltje Kappedijck*), † jong.
- e. *Stoffel Leendertsz. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 17 mei 1733 (get. *Leijntje Stoffels Swaeneveld*), † jong.
- f. *Stoffel Leendertsz. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 13 jan. 1737, in leven 11 febr. 1757⁶⁴.
- g. *Wouter Leendertsz. Hoogerwerf*, ged. Zuid-Beijerland 26 okt. 1738, in leven 11 febr. 1757⁶⁴.
10. *Arijaentge Isaacksdr. Hoogerwerf*, ged. Numansdorp 10 jan. 1694 (get. *Arijaentge Aertsdr. van Driel*).
11. *Arij (Aart) Isaacksz. Hoogerwerf*, ged. Numansdorp 1 mei 1695 (get. *Reinsburgie Wout(ers) Hoogerw(erf)*), † Numansdorp 6 febr. 1739.

64. A.R.A. 's-Gravenhage, Numansdorp, oud recht.arch., inv.nr. 7, akte dd. 11 febr. 1757.

65. Als noot 26, blz. 266, 262, 261.

66. Het geslacht *Swanevelt* voerde drie zwanen in het familiewapen; helmteken: een zwaan met opgeheven vleugel; zie: P. C. Bloys van Treslong Prins, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der Provincie Zuid-Holland, deel 1, blz. 259.

Het geslacht Klein uit Neuwied, met allianties in Suriname, Nederland en Java.

door E. J. C. BOUTMY DE KATZMANN.

Inleiding.

De stamvader van dit geslacht is waarschijnlijk *Martinus Klein*, die geboren moet zijn omstreeks 1649 en mogelijk zou

stammen uit Mülheim aan de Rijn, alwaar de naam *Klein* in dezelfde periode veelvuldig voorkomt. Hij overleed te Neuwied op 30 maart (begraven 1 april) 1722 op de leeftijd van 73 jaren. Diverse malen komt *Martinus Klein* als peetvader voor bij de dopen der kinderen van *Johann Conrad Klein* (I), o.a. bij diens oudste zoon, die dan eveneens *Martinus* heet.

Wilhelm Klein, geb. ca. 1680, † Neuwied 9 aug. 1731 zou wellicht *Conrad's* broeder kunnen zijn; hij laat te Neuwied op 14 sept. 1721 eveneens een zoon *Johannes Martinus* (zie II) dopen.

Onderzoek te Neuwied en omgeving zou waarschijnlijk meer resultaat opleveren. Gegevens over deze familie zijn ontleend aan de collectie Bloys van Treslong Prins bij het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde correspondentie met de Evangelische Gemeinde te Neuwied onderzoek in het oud-archief van de Burgerlijke Stand in Suriname op het A.R.A. te 's-Gravenhage en voorts uit familie-aantekeningen van de heer B. A. ten Noever Bakker, Mr. W. Storm van Leeuwen, de familie *Andrée Wiltens* en van de schrijver van dit artikel.

W a p e n .

In de verzameling lakafdrukken van het Genootschap:

a. een alliantiewapen *De Wolff van Westerrode* en *Klein* (III,1). Wapen *Klein*: In blauw een zilveren rechter schuinbalk beladen met drie rode rozen.

b. een persoonlijk wapen van *M. P. Andrée Wiltens* (I, 4, b). Het betreft hier een gevierendeeld wapen, waarvan 2 en 3 het wapen *Wiltens* is en 1 en 4 dat van *Klein*! Hierbij ziet het wapen *Klein* er als volgt uit: In blauw een gouden linker schuinbalk beladen met drie rode rozen. Helmteken: tussen een vlucht een naar rechts gewende man, in de beide handen een rozentak met één roos houdende.

Genealogie.

- I. *Johann Conrad Klein*, geb. omstr. jan. 1682, burger van Neuwied en ouderling ald., † Neuwied 11 febr., aangegeven ald. 14 febr., begr. ald. 16 febr. 1730 (oud 48 jr., 16 dgn.), tr. Neuwied 16 april 1704 *Catharina Elisabeth Sohn*, ged. Neuwied 21 juni 1685 (doopget.: *Henrich Ackermann, Elisabeth Darilt* en *Catharina Margaretha Sohn*), begr. ald. 10 aug. 1735 (50 jr., 1 maand en 28 dgn.), dr. van *Johann Christian Sohn* (geb. medio 1653, „ref., Bäckermeister u. Ratsverwandter”, † Neuwied 16 juli, begr. ald. 18 juli 1736, zn. van *Andreas Sohn*, „ref., Schultheiss in Heddersdorf b. Neuwied, † ald. 19 jan., begr. ald. 21 jan. 1687, en van *Johanneta N.N.*, geb. ca. 1625, † Heddersdorf 30 juli, begr. ald. 31 juli 1707), en (huw. in 1681) *Philippina Margaretha Attendorn* (geb. 1661, mennonitisch, sedert dec. 1678 geref., † Neuwied in juli 1735, dr. van *Christian Attendorn*, „ref., Ratsverwandter”, † Neuwied 2 dec., begr. ald. 5 dec. 1699, en van *Helena N.N.*, geb. ca. 1635, † Neuwied 27 juni, begr. ald. 28 juni 1712).

Uit dit huwelijk:

1. *Martinus*, volgt II.
2. *Wilhelm Klein*, ged. Neuwied 29 aug. 1707, leeft nog 18 juni 1736¹.

1. A.R.A. 's-Gravenhage, W.-I. test. *J. M. Klein* en *E. de Lies*, fol. 113, 18 juni 1736, inv. 15.

3. *Anna Catharina Klein*, ged. Neuwied 6 dec. 1709, waarschijnlijk jong gestorven.
4. *Anna Maria Klein*, tweeling met voorgaande, ged. Neuwied 6 dec. 1709, † ná 26 april 1763², tr. Neuwied ca. 1729³ Ds. *Johann Friedrich Hubert Andrée* (*Andrëä, Andreae*), ged. Selters 25 sept. 1701, stud. Univ. Herborn, Oberschultheiss, predikant te Neuwied 1723—1729 en daarna te Grenzhäusen, † ald. 17 febr. 1740, zn. van *Johannes Andrëä* en *N.N.*

Uit dit huwelijk o.a.: *Johann Friedrich Andrée*, geb. Grenzhäusen 25 april 1732, in 1769 was hij één van de drie agendarissen van het fonds van negotiatie onder de directie van Mr. Jan van de Poll en Herman van de Poll Harmensz., conterende t.n.v. Harmen van de Poll en Comp. te Amsterdam, benoemd te Suriname tot raad van civiele justitie 18 mei 1772 en tot raad van politie en criminele justitie 8 aug. 1776⁴; in 1792 was hij administrateur van 24 plantages, † Paramaribo 5 nov. 1794, begr. op de plantage Frederikslust alwaar zijn marmeren grafsteen staat, tr. Paramaribo 15 maart 1771 *Anna van Byland*, geb. Giessendam 30 jan., ged. ald. 3 febr. 1726, † Paramaribo 25 okt. 1801⁵, dr. van *Jacob*, officier der milite in Suriname op 3 okt. 1731, en *Jacoba Maria van Veen* (, ged. Utrecht 7 jan. 1644, † Linschoten 6 april 1722, dr. van Ds. *Petrus van Veen*, en diens tweede vrouw *Theodora de Vrij*), en weduwe van 1e *Jean Nicolas*, weesmeester en commissaris van onbeheerde boedels en comm. van kleine zaken, en 2e van *Albertus Jacobus Wiltens*, geb. Paramaribo in 1733, aangesteld tot commissaris van kleine zaken en opzichter der gemene weide in 1755⁴, eigenaar van de plantage Anna's Hope in de Mattapaccakreek, voor 1/4 deel van de plantage Châtillon, van een huis in de Grootestraat en een huis en erf op de hoek van de Graeve- en Watermolenstraat te Paramaribo, † ald. 26 sept. 1770 (zn. van *Jacob Quirijn Wiltens*, geb. Suriname op de plantage Groot Châtillon⁶ 3 dec. 1702, luitenant over een compagnie burgers in de rivier van

Commewijne in 1731 en voor de tijd van vier jaren benoemd tot raad van civiele justitie per 24 jan. 1731⁴ † in Suriname 1733, en (huw. Paramaribo 2 dec. 1725) *Elizabeth de Lies*.

Uit het huwelijk *Wiltens-Van Byland* nakomelingen die zich *Wiltens Andrée* en *Andrëe Wiltens* noemden:

- a. *Gerard Adriaan Wiltens Andrée*, geb. Suriname 26 mei 1759, raad van civ. just. in Suriname 4 febr. 1783 en 21 juni 1786⁴ en fungeerde van 28 dec. 1790 tot 7 jan. 1794 als voorzittend lid in het college van commissarissen van kleine zaken en opzichters van de gemene weide⁴. Met *N. M. Coetsee* en zijn broeder *M. P. Wiltens Andrée* heeft hij handel gedreven onder de firma *G. A. Wiltens en Compagnie*, opgericht 2 okt. 1793 en hij was eigenaar van de plantage *Andreesgift*⁷, gelegen aan de rechter oever van de rivier de Commewijne, naast de plantage *Pieterzorg*. Hij is te Paramaribo overleden op 4 april 1794⁸ en tr. ald. ca. 1786 *Helena Johanna Bongé*, die hertr. met *Wilhelm Klein* (III, 2). Uit dit huwelijk nakomelingen in de geslachten *Andrëe Wiltens* en *Wellenstein*.
- b. *Martinus Pieter Wiltens Andrée*, geb. Paramaribo, raad civ. just. ald., eigenaar van de plantage *Pieterzorg* en na het overlijden van zijn broeder eigenaar van plantage *Andreesgift* en administrateur van nog een 30-tal plantages, w.o. *Frederikslust*, † Suriname op *Frederikslust* 6 aug. 1799, tr. in Suriname 30 juli 1784 *Maria Elisabeth Lemmers*, ged. in Suriname in 1765, † ald. 4 april 1823, dr. van *Abraham Lemmers*⁹ en *Catharina Elisabeth Klein* (II,5).

5. *Johannes Christianus Klein*, geb. Neuwied 7 dec., ged. ald. 13 dec. 1713, leeft nog te Neuwied 26 april 1763².
6. *Anna Christina Klein*, geb. Neuwied 26 mei, ged. ald. 3 juni 1717.
7. *Johannes Klein*, geb. Neuwied 24 nov. 1719, vaandrig te Suriname 1749, luitenant der *Beneden Divisie van Cottica*, vermeld ald. op 9 juli 1755¹⁰, eigenaar van de plantage *Kleins-Lust* (*Tapouripa Creecq*) en *Klein Lunenburg* (*Warappa Creecq*), koopman te Amsterdam, poorter ald. 16 sept. 1768, † Amsterdam 4 dec. 1768, tr. (waarschijnlijk in Suriname) vóór 1759 *Carolina Aletta Pijl*, geb. Suriname ca. 1734, begr. *Sassenheim* 30 okt. 1794, dr. van *Jan Hendrik Pijl* en *Philippina van Amster* (dr. van *Rijnald van Amster* en *Maria Philippina Soer*); zij hertr. Amsterdam 9 juli 1769 Mr. *Johan Jacobus Bosé*, heer van het Oude Koningshuys¹¹ te *Sassenheim*, ged. 's-Gravenhage 6 sept. 1744, ingeschr. als (jur.) stud. te Leiden 13 sept. 1762, † Amsterdam 6 maart 1816, zn. van *Jan Willem Bosé* (*Böse*) en *Jacoba Cramer*.
8. *Johann Simon Klein*, ged. Neuwied 16 okt. 1723.

7. Inv. *Andreesgift* (uittreksel), A.R.A. 's-Gravenhage, oud not. arch. 708, fol. 327.

8. Hij liet een besloten mutueel testament na dd. Paramaribo 13 maart 1791, geopend 5 april 1794. Zijn wed., geb. *Helena Johanna Bongé*, was bij dat testament aangesteld tot voogdes over hun kinderen met macht van assumptie. Van die macht maakte zij gebruik door bij acte dd. 7 april 1794 *M. P. Wiltens Andrée* te assumeren voor het doen opmaken van de inventaris en de prisatie van de in gemeenschap bezeten boedel bij acte dd. 10 en 11 juli 1794, ter bepaling van de legitieme portie harer kinderen (A.R.A. 's-Gravenhage, oud not. arch. Suriname, inv. 283, acte no. 3).

9. Zie genealogie *Lemmers*, *Taxandria* 1927, blz. 145; vgl. *De Ned. Leeuw* 1984, kol. 194.

10. A.R.A. 's-Gravenhage, W.-I. test. *J. Klein*, fol. 123, 9 juli 1755, inv. 26.

11. Door hem gekocht op 15 febr. 1780; zie: A. M. Hulkenberg, *Het Oude Koningshuys 1628—1978*, Leiden 1978.

2. A.R.A. 's-Gravenhage, W.-I. test. *J. Klein* en *C. A. Pijl*, fol. 101, 26 april 1763, inv. 32.

3. Uit hun huwelijk werd op 15 nov. 1729 te Neuwied een dochter geboren.

4. A.R.A. 's-Gravenhage, extract uit Minuut-notulen van het Hof van Pol. en Crim. Just. in Suriname.

5. Bij haar besloten testament dd. Paramaribo 20 nov. 1799, geopend 25 okt. 1801 (A.R.A. 's-Gravenhage, oud-not. archief Suriname, inv. 80) prelegateert zij aan haar kleinzoon *J. F. H. Andrëe Wiltens*, het haar in eigendom toebehorend huis en erf, staande en gelegen in de Heerestraat en benoemt zij tot haar universele erfgenamen al haar gezamenlijke kinds kinderen, zijnde *J. F. H. Andrëe Wiltens* voornoemd en de vijf in leven zijnde kinderen van *M. P. Wiltens Andrëe* „egter onder de band en last van fideïcommis”. In totaal legateert zij een bedrag van ruim f 130.000, benevens o.a. aan haar kleindochter *A. M. C. Wiltens Andrëe* haar lijfsieraden, kleinodiën, diamanten, goud, zilver en familieslaven. Blijkens het testament bewoonde zij het haar in eigendom toebehorend huis in de *Gravestraat*, bezat een huis in de *Heerestraat* en was eigenares van de plantage *Frederikslust*, gelegen aan het kanaal van de *Warappakreek*, groot 1087½ akkers, waarop in hoofdzaak koffie en katoen verbouwd werd (inv. van de plantage *Frederikslust* dd. 18, 19 en 21 dec. 1801 (A.R.A. 's-Gravenhage, oud-not.-archief Suriname, inv. 294).

Van de rest van haar nalatenschap is een omvangrijke inventaris opgemaakt op 3, 4, 5, 6, 9, 10 en 11 nov. 1801. Zij legateert voorts aan *Johan Frederik Klein*, zoon van de wed. *N. M. Klein* geb. *Kuysten van Hoesen* alle onder haar berustende en in haar boedel gevonden wordende familieportretten, met verzoek aan haar executeuren die portretten naar Holland te zenden. Executeuren van haar testament waren *J. F. Frederici*, gouverneur-generaal van Suriname, en *J. F. Grünmüller*.

6. Zijn vader *Adriaan Wiltens* was per 11 april 1704 door koop van *François van Aerssen* van Sommelsdijk eigenaar geworden van de helft van plantage *Châtillon*.

II. Ds. *Jan Martinus Klein* (bij zijn doop slechts *Martinus* genoemd), geb. Neuwied 20 maart, ged. ald. 29 maart 1705, vermeld als ouderling in Suriname 1728, aangesteld tot hervormd predikant in de kolonie Suriname bij resolutie van de Sociëteit van Suriname dd. Amsterdam 8 jan. 1732 en predikant in de gemeente Catta en Perica dd. 23 april 1734. Nadat hij zijn ambt uit eigen beweging had neergelegd en zijn verzoek om herstel in zijn ambt door het Hof van Politie was geweigerd, verscheen hij op 1 okt. 1736 te Amsterdam voor de Directeuren van de Sociëteit van Suriname ten einde een klacht in te dienen tegen de regering in Suriname. In 1738 is Ds. *Klein* naar Duitsland gegaan om voorbereidende maatregelen te treffen tot het doen overbrengen van Paltsische familie naar Suriname. In augustus van datzelfde jaar werd aan hem en zijn familie vrij transport naar Suriname verleend en 25 november 1738 is hij op zijn verzoek benoemd tot predikant te Catta Perica, na zijn verontschuldigen aan het Hof van Politie te hebben gemaakt. Hij was eigenaar van de plantages Kleinhausen, Kleinsverwagting, Kleinsvreugd, Kortevreugd en van een huis te Paramaribo, † ald. 5 febr. 1757¹², tr. 1e in Suriname ca. 1733 *Elisabeth de Lies*, ged. Commewijne 23 juni 1707, † in Suriname ca. 1750, dr. van *Benjamin de Lies* (zn. van *Adrianus de Lies*, geboren Dendermonde, kapitein te Suriname, eigenaar van de plantage Maercabo, † Amsterdam in 1723, en *Elisabeth Smit*, van Amsterdam) en *Elisabeth Tobiassen* (, geb. Guadeloupe, dr. van *Jacob Tobiassen*, van Amsterdam en *Catharina Geerloff*; zij werden met hun gezin en andere Hollandse protestanten die te Guadeloupe wegens hun godsdienst werden vervolgd door een Engelse bark naar Suriname overgebracht op 24 aug. 1686¹³), weduwe van *Jacob Quirijn Wiltens*. Hij tr. 2e Paramaribo 23 april 1750 *Catharina Sophia de Vries*, weduwe van *J. F. Froomer*; tr. 3e ald. *Migail Bion*, weduwe *C. W. de Nijs*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Adriaan Coenraad Klein*, ged. Paramaribo 5 april 1734, leeft nog 25 okt. 1755⁹.
2. *Johan Frederik Klein*, † vóór 1755.
3. *Benjamin Klein*, † vóór 1755.
4. *Nicolaas Martinus*, volgt III.
5. *Catharina Elisabeth Klein*, geb. Commewijne in 1747, † Paramaribo 16 febr. 1805, tr. ald. 19 aug. 1764 *Abraham Lemmers*⁹, geb. Paramaribo ca. 1741, plantage-eigenaar en raadsheer in Suriname, † Paramaribo 1 jan. 1801, zn. van *Abraham Lemmers*, raad van civiele justitie 1736—1746 en van politie en criminele justitie 1738—1746 in Suriname, en *Elisabeth Danforth*¹⁴, die hertr. Suriname 21 april 1758 *Charles Godeffroy*¹⁵, geb. Berlijn 10 mei 1704, plantage-eigenaar en raadsheer in Suriname, † ald. 9 juni 1773, zn. van *Cesar Godeffroy*, uit La Rochelle, en *Anne Le Clerc*, uit

Metz, wedr. 1e van *Geertruyd de Bakker* en 2e van *Catharina de Lies*¹⁶ (zuster van *Elisabeth de Lies*, voornoemd).

III. *Nicolaas Martinus Klein*, geb. Paramaribo 11 maart, ged. ald. 20 maart 1741, kapitein-ter-zee, commandeur van de Marine te Leiden, † Harderwijk 9 dec. 1780, tr. Amsterdam 13 nov. 1764 *Maria Catharina Kuysten van Hoesen*, geb. Heusden 6 juni 1747, † Harderwijk 26 april 1799, dr. van Mr. *Wilhelm Kuysten van Hoesen* en *Maria Croiset*.

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Carolina Klein*, geb. Amsterdam 27 nov. 1765, † Voorthuizen 13 jan. 1853, tr. 1e Harderwijk 28 me 1788 Dr. *Jacobus Reijnier Klijnpennink*, geb. Nijmegen 4 sept. 1764, geneesheer ald., † Nijmegen 25 okt. 1794, zn. van Mr. *Hendrk Adriaan Klijnpennink* en *Maria Elisabeth Godefrida Backer*; tr. 2e Harderwijk 5 jan. 1796 Mr. *Frederik Christoffel Hermannes de Wolff van Westerrode*, heer van ter Voorde, geb. Harderwijk 6 sept. 1758, luitenant-kolonel, † Hoevelaken, h. Terschuyr, 12 aug. 1854, zn. van Mr. *Reinder Christoffel Willem de Wolff van Westerrode* en *Johanna Aleijda Wolfsen*.
Uit het eerste huwelijk nakomelingen in het geslacht *Pennink*.
2. *Wilhelm Klein*, geb. Amsterdam 8 dec. 1767, 1e luitenant Jagers in dienst der directie van Suriname, † Paramaribo 16 nov. 1795, tr. ald. 18 juni 1795 *Helena Johanna Bongé*, ged. 's-Gravenhage 13 nov. 1768, † ná 4 febr. 1820, dr. van *Jan Michael Bongé*, fourage-meester van de Prins van Oranje, en *Helena Arnoldina de Bije* en weduwe van *Gerard Adriaan Wiltens André*; zij tr. 3e Paramaribo in aug. 1798 *François Louis Bugnon*, geb. Neuchâtel in 1769, kapitein, † Suriname 2 jan. 1801, en tr. 4e Amsterdam 1 nov. 1805 *Pieter Ferdinand Lankaster*, geb. Breda 19 sept. 1768, majoor, † Haarlem 31 jan. 1820, zn. van *Gillis Lankaster* en *Petronella Pagny* (*Pagniet*).

Uit dit huwelijk:

Elisabeth Maria Clasina Klein, geb. (posthuum) Paramaribo 8 april 1796.

3. *Elizabeth Maria Klein*, geb. Amsterdam 17 dec. 1769, † Batavia 13 aug. 1791, tr. Harderwijk 19 nov. 1787 Dr. *Guiliam Pieter Le Dulx*¹⁷, geb. Tutucorijn in 1761, med. doctor, stud. theologie Harderwijk 17 aug. 1780, id. medicijnen 1 juli 1787¹⁸, opperchirurgijn van

16. Zij is een dochter van *Benjamin de Lies* (geb. Beneden Commewijne en tr. 2e Suriname 29 okt. 1712 *Margaretha Kinckhuysse*) en (tr. Suriname in juli 1704) *Elisabeth Tobiassen*, ged. Suriname 10 maart 1708, tr. 1e Paramaribo 7 dec. 1727 *Pieter Braat*, op 8 nov. 1726 gezworen klerk ter Secretarie van Suriname, zn. van *Jacobus Braat*, secretaris van Vlaardingen, en *Johanna de Jong* (W.-I. test. reg. 7, 1726); tr. 2e ca. 1736 *Jacob Hengeveld*, geb. Alkmaar 8 aug. 1696, eigenaar plantage Alkmaar in Suriname (eerder getrouwd Paramaribo 19 okt. 1724 *Simeone Pennochius*, uit Naarden, † 26 juli 1734, eerder wed. van *Jan Muyderman*), † Suriname 30 nov. 1746, zn. van *Gerrit Hengeveld* en *Geertruid Overschie* (zie Deutsches Familienarchiv, Band 55, blz. 268); tr. 3e Paramaribo 2 dec. 1747 *Charles Godeffroy*.

17. Zie De Ned. Leeuw 1980, k.203.

18. Album Studiosorum Academiae Gelro-Zutphanicae, blz. 138b en 145a.

12. *Jan Nepveu*, tweede raad fiscaal, later (1768—1779) gouverneur van Suriname, was voogd van de kinderen van Ds. *J. M. Klein*.

13. Bulletin de la commission pour l'Histoire des églises Wallonnes, 1885, blz. 182.

14. Geb. Paramaribo 18 okt. 1714, † ald. 9 jan. 1798, dr. van *Thomas Danforth* uit Dorchester (Massachusetts, Ver. Staten), koopman, en *Abigael Steenman* van Antigua. Zie genealogie *Von Windheim*, Släkthistoria, Uppsala, 1969.

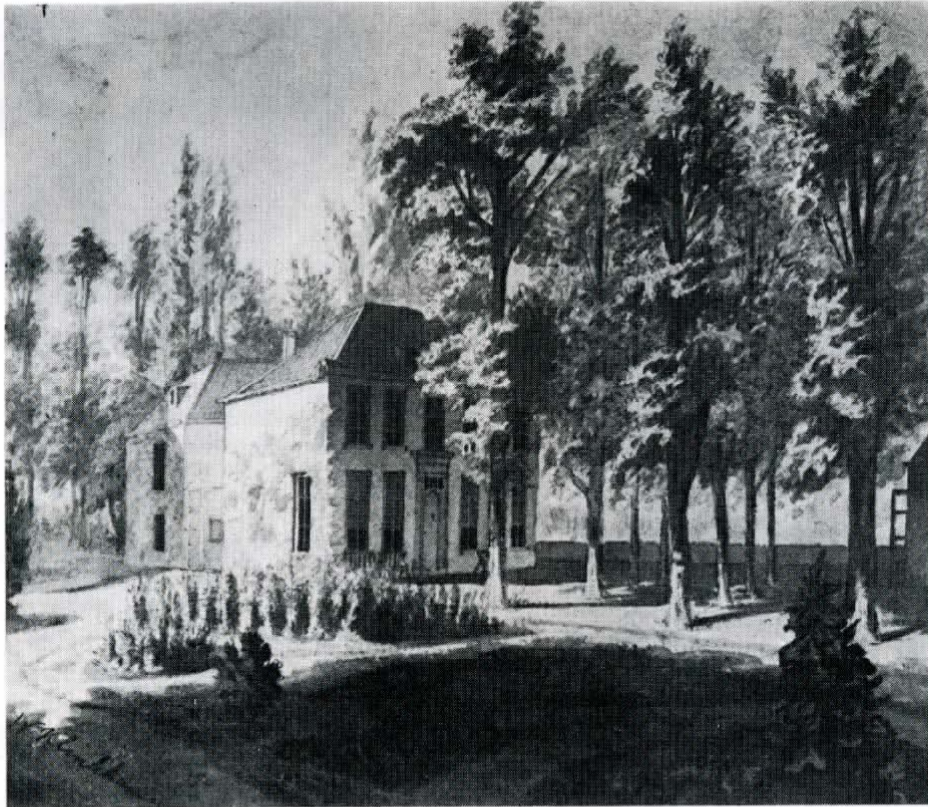
15. Zie „Genealogie der Familie Godeffroy in Hamburg”, Vierteljahrsschrift für Heraldik, Sphragistik und Genealogie, 1882.

het kasteel en de stad Batavia en visitateur van de reede ald. 14 juli 1789, oprichter Bataviaas Genootschap voor Wetenschappen, † Batavia 30 juli 1791, zn. van *Frans Ledulx* en *Anna Maria Heyzer*.
Uit dit huwelijk twee jong overleden kinderen.

4. *Wijnanda Klein*, geb. Amsterdam 9 dec. 1771, † ald. 17 sept. 1827, tr. Harderwijk 8 aug. 1802 Mr. *Pieter Adriaan Uitenhage de Mist*, geb. Kampen 16 nov. 1780, griffier van de rechtbank te Harderwijk, secretaris van de Raad van State, † Amsterdam 26 april 1829, zn. van Mr. *Jacob Abraham Uitenhage de Mist* en *Amelia Elisabeth Wilhelmina Strubberg*.
Uit dit huwelijk o.a. nakomelingen in de geslachten *Toe Laer*, *Boissevain*, *Obreen* en *Dunbar*.
5. *Agatha Sara Klein*, vrouwe van het Oude Koningshuys¹⁹, geb. Amsterdam 16 maart 1774, † Sassenheim, h. het Oude Koningshuys, 18 okt. 1830, tr. Sassenheim 25 mei 1818 *George Gerard Lans*²⁰, heer van

Ockenburg, geb. Zwolle 15 febr. 1765, koopman, † Sassenheim, h. het Oude Koningshuys, 22 okt. 1819, zn. van *Christiaan Lans* en *Cornelia Lemmink*, en weduwnaar van *Margarethe Stofregen*.

6. *Jan Frederik*, volgt IV.
7. *Maria Catharina Klein*, geb. Amsterdam 28 april 1778, † Versailles 2 sept. 1812, tr. Harderwijk 25 mei 1801 *Jan Hendrik Cornelis van Hasselt*, geb. Zutphen 27 maart 1776, kolonel der Lanciers Keiz. Garde, ridder Kon. Orde van de Unie, † Elbing (Oost-Pruisen) 30 dec. 1812, zn. van Mr. *Johan van Hasselt* en *Suzanna Françoise van Sonsbeeck*.
Uit dit huwelijk nakomelingen in de geslachten *De Savornin Lohman*, *Smissaert* en *Kluppel*.
8. *Samuel Martinus Klein*, geb. Harderwijk 8 okt. 1780, raadsheer in Suriname, lid van de stedelijke regering van Paramaribo, † ald. 3 sept. 1828.

Wijnand Klinkhamer.

Pentekening, 17,5 x 20 cm.

Het Huis Eschede of de Groote Haar onder Gorssel,
in 1839 bewoond door de familie Klein.

Afb. 1.

Coll. B. A. ten Noever Bakker, 's-Gravenhage.

- IV. *Jan Frederik Klein*, geb. Amsterdam 29 sept. 1775, rentenier, † Velp 4 maart 1832, tr. 1e Groningen 14 juni 1808 *Anna Wilhelmina Fennema*, geb. Nieuwe Schans 16 mei 1786, † Gorssel, h. Eschede, 1 mei 1818, begr. in de

Grote Kerk te Zutphen, dr. van Mr. *Derk Tjaards Fennema*²¹ en *Alida Sunen*²²; tr. 2e Zutphen 16 aug. 1821 *Elizabeth Fischer*, geb. Utrecht 15 mei 1789, † Zutphen 1 aug. 1877, dr. van *Jan Justus Fischer* en *Francina Maas*

19. Bij testament van *Jan Jacobus Bosé*, dd. Amsterdam 1 febr. 1816, wordt zij tot enige en universele erfgename benoemd.
20. „Geschichte und Stammtafeln der Familie Lans” door admiraal W. von Lans, 1927.

21. Kwartierstatenboek 1983, blz. 435.
22. De Ned. Leeuw 1982, k.488.

Miniatuur.

Jan Frederik Klein (IV, 1775—1832)

Afb. 2.

en weduwe van Mr. *Gerhardus Johannes Colenbrander*²³. Zij tr. 3e Gorssel 27 maart 1840 *Jacobus Sappius Graevestein*, geb. Culemborg 7 okt. 1786, majoor inf., † Gorssel, h. Eschede, 22 dec. 1862, zn. van Mr. *Willem Carel Graevestein* en *Anna Elisabeth Sappius*; hij tr. 1e Culemborg 16 april 1819 *Henrietta Johanna Maria van Hoytema*, dr. van Mr. *Dominicus Namna Asbeek van Hoytema* (IV,3) en *Jacoba Theodora Renaud*; tr. 2e Naarden 27 maart 1823 *Helena Jacoba Craanen*.

Pastel, 48,5 x 41,5 cm.

Anna Wilhelmina Fennema (1786—1818),
echtgenote van Jan Frederik Klein (IV).Afb. 3; foto
Iconografisch Bureau.Coll. B. A. ten Noever
Bakker, 's-Gravenhage.

23. Zn. van *Frederik Christiaan Colenbrander*, geb. ca. 1756, lid van de stedelijke raad, econoom, koopt 27 april 1799 de havezathe „Eschede”, d.i. „den hoff tot Escheen” (reeds voorkomende in 1378), en *Marie Christina Alida Hissink*; zie H. Kits Nieuwenkamp: Een bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Colenbrander.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Nicolaas Martinus*, volgt Va.

N. Pieneman, 1849.

Olieverf op doek.

Alide Marie Catherine Klein (IV, 2, 1810—1870),
echtgenote van Jacob Willem Hendrik Smissaert.

Afb. 4.

Verblijfplaats onbekend.

2. *Alide Marie Catherine Klein*, geb. Zutphen, h. den Dam, 7 okt. 1810, † 's-Gravenhage 4 febr. 1870 tr. Zutphen 3 dec. 1835 *Jacob Willem Hendrik Smissaert*²⁴, geb. Amsterdam 21 nov. 1802, resident van Bagelen 1830, resident van Cheribon 1836, resident van Semarang 1843, ridder Ned. Leeuw, versierd met de medaille van oorlog op Java, lid van de gemeenteraad van 's-Gravenhage 1856, † ald. 13 dec. 1874 zn. van *Marinus Adriaan Perpetuus Smissaert* en *Maria Feitama*²⁵.
3. *Winanda Adriana Klein*, geb. Zutphen, h. den Dam 13 febr. 1812, † Maastricht 18 jan. 1865, tr. Gorssel h. Eschede, 15 aug. 1839 *Arie van Hoytema*, geb. Culemborg 11 okt. 1805, directeur registratie en domeinen in Limburg, † Maastricht 18 febr. 1867, zn. van Mr. *Dominicus Namna Asbeek van Hoytema* en *Jacoba Theodora Renaud*.
Uit dit huwelijk o.a. nakomelingen in de geslachten *De Ronde*, *Storm van Leeuwen* en *Ten Noever Bakker*.

24. Het Geslacht Smissaert van 1550 tot 1850, door M. P. Smissaert, Utrecht, 1882.

25. *M. Feitama*, geb. Amsterdam 2 jan. 1774, dame du palais van koningin Hortense, † Haarlem 16 okt. 1825, dr. van *Jacob Feitama* en *Elisabeth de Haan*.

Miniatuur.

Jan Frederik Klein (IV, 1775—1832)

Afb. 2.

en weduwe van Mr. *Gerhardus Johannes Colenbrander*²³. Zij tr. 3e Gorssel 27 maart 1840 *Jacobus Sappius Graevestein*, geb. Culemborg 7 okt. 1786, majoor inf., † Gorssel, h. Eschede, 22 dec. 1862, zn. van Mr. *Willem Carel Graevestein* en *Anna Elisabeth Sappius*; hij tr. 1e Culemborg 16 april 1819 *Henrietta Johanna Maria van Hoytema*, dr. van Mr. *Dominicus Namna Asbeek van Hoytema* (IV,3) en *Jacoba Theodora Renaud*; tr. 2e Naarden 27 maart 1823 *Helena Jacoba Craanen*.

Pastel, 48,5 x 41,5 cm.

Anna Wilhelmina Fennema (1786—1818),
echtgenote van Jan Frederik Klein (IV).Afb. 3; foto
Iconografisch Bureau.Coll. B. A. ten Noever
Bakker, 's-Gravenhage.

23. Zn. van *Frederik Christiaan Colenbrander*, geb. ca. 1756, lid van de stedelijke raad, econoom, koopt 27 april 1799 de havezathe „Eschede”, d.i. „den hoff tot Escheen” (reeds voorkomende in 1378), en *Marie Christina Alida Hissink*; zie H. Kits Nieuwenkamp: Een bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Colenbrander.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Nicolaas Martinus*, volgt Va.

N. Pieneman, 1849.

Olieverf op doek.

Alide Marie Catherine Klein (IV, 2, 1810—1870),
echtgenote van Jacob Willem Hendrik Smissaert.

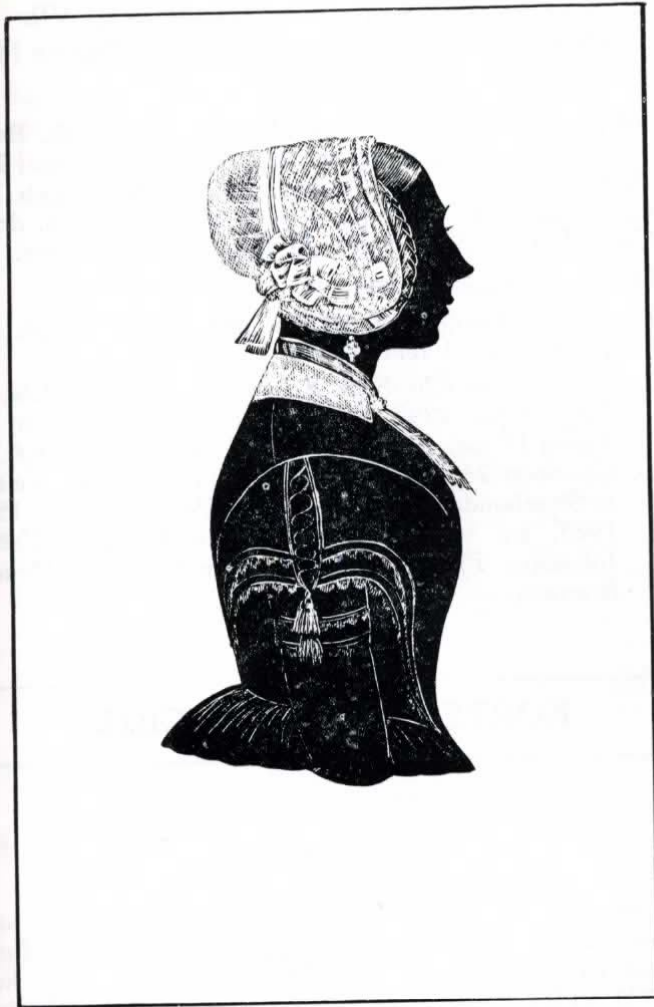
Afb. 4.

Verblijfplaats onbekend.

2. *Alide Marie Catherine Klein*, geb. Zutphen, h. den Dam, 7 okt. 1810, † 's-Gravenhage 4 febr. 1870, tr. Zutphen 3 dec. 1835 *Jacob Willem Hendrik Smissaert*²⁴, geb. Amsterdam 21 nov. 1802, resident van Bagelen 1830, resident van Cheribon 1836, resident van Semarang 1843, ridder Ned. Leeuw, versierd met de medaille van oorlog op Java, lid van de gemeenteraad van 's-Gravenhage 1856, † ald. 13 dec. 1874, zn. van *Marinus Adriaan Perpetuus Smissaert* en *Maria Feitama*²⁵.
3. *Winanda Adriana Klein*, geb. Zutphen, h. den Dam, 13 febr. 1812, † Maastricht 18 jan. 1865, tr. Gorssel, h. Eschede, 15 aug. 1839 *Arie van Hoytema*, geb. Culemborg 11 okt. 1805, directeur registratie en domeinen in Limburg, † Maastricht 18 febr. 1867, zn. van Mr. *Dominicus Namna Asbeek van Hoytema* en *Jacoba Theodora Renaud*.
Uit dit huwelijk o.a. nakomelingen in de geslachten *De Ronde*, *Storm van Leeuwen* en *Ten Noever Bakker*.

24. Het Geslacht Smissaert van 1550 tot 1850, door M. P. Smissaert, Utrecht, 1882.

25. *M. Feitama*, geb. Amsterdam 2 jan. 1774, dame du palais van koningin Hortense, † Haarlem 16 okt. 1825, dr. van *Jacob Feitama* en *Elisabeth de Haan*.

a. 1836.

14 x 9 cm.

Johanna Wilhelmina Agatha Tjardina Klein (IV, 4, 1813—1893),
echtgenote van Hendrik Pennink.

fb. 5. Coll. E. J. C. Boutmy de Katzmann, 's-Gravenhage.

4. *Johanna Wilhelmina Agatha Tjardina Klein*, geb. Zutphen 28 aug. 1813, † Hattem 31 juli 1893, tr. Zutphen 28 aug. 1836 *Hendrik Pennink*, geb. Enschede 7 dec. 1800, burgemeester en notaris te Hattem, † ald. 19 okt. 1877, zn. van *Gerrit Pennink* en *Geziena Berendina Spijker*.

Uit dit huwelijk o.a. nakomelingen in het geslacht *Ten Noever Bakker*.

5. *Jacoba Johanna Agatha Klein*, geb. Zutphen 13 april 1815, † Duiven, h. de Ploen, 7 dec. 1829.
6. *Jan Willem Frederik*, volgt Vb.

7. *Karel Jan Frederik Klein*, geb. Zutphen 9 febr. 1818, kadet kurassiers, † Oosterhout 9 jan. 1838.

Uit het tweede huwelijk:

8. *Willem Hendrikus Klein*, geb. Zutphen 7 aug. 1823, † Duiven, h. de Ploen, 30 juni 1828.
9. *Marie Jeanette Elise Christine Klein*, geb. Duiven, h. de Ploen, 18 okt. 1826, † op kostschool te Arnhem 12 febr. 1843.

Pastel, 30 x 20 cm.

Marie Jeanette Elise Klein (IV, 9, 1826—1843).

Afb. 6. Coll. Mr. Th. A. M. A. Blom-
ten Noever Bakker, Palatrugill (Sranje).

- Va. *Nicolaas Martinus Klein*, geb. Zutphen, h. den Dam, 11 aug. 1809, 1e luit. mob. schutterij, assuradeur, † Chambery (Zwits.) 21 jan. 1873, tr. Amsterdam 26 nov. 1835 *Alida Lambertina Kopersmit*, geb. Amsterdam 5 juli 1811, † Paroengdjaja (Cheribon) 9 dec. 1874, dr. van *Casparus Kopersmit Jr.*, makelaar te Amsterdam, en *Alida Elisabeth Kooy*.

Uit dit huwelijk:

1. *Alida Anna Wilhelmina Klein*, geb. Amsterdam 29 aug. 1836, † Leiden 6 dec. 1910, tr. Semarang 13 aug. 1855 *Daniel Jan Bijleveld*, geb. Haarlem 5 nov. 1825, administrateur van een suikerfabriek in het Cheribonse, † Wenen 18 juni 1883, zn. van Mr. *Jacob Cornelis Bijleveld* en *Catharina Beeldemaker*.

Uit dit huwelijk nakomelingen in de geslachten *Ament*, *Van den Berg*, *Bloys van Treslong Prins*, *Boutmy*, *Boutmy de Katzmann* en *Copini*.

2. *Casparus*, volgt VIa.

- VIa. *Casparus Klein*, geb. Amsterdam 21 juli 1838, werd opgevoed in Engeland, vertrok vanuit Liverpool per „Great Britain” op 25 mei 1864 naar Melbourne (Austr.), waar hij op 25 juli 1864 aankwam en in datzelfde jaar met C. P. Bredius een handelsfirma oprichtte, vice-consul in Minnesota (Ver. Staten) voor St. Paul (26 mei 1873 tot 1885), nam zijn ontslag en woonde in 1886 te Londen tr. St. Kilda bij Melbourne 27 aug. 1864 (get. Charlotte Forde, J. W. Ploos van Amstel en C. P. Bredius) *Sarah Anne Forde*, geb. Dublin in 1838, dr. van *John Forde* op

Foto.

Alida Lambertina Kopersmit (1811—1874),
echtgenote van Nicolaas Martinus Klein (Va).

Afb. 7. Iconographisch Bureau.

*Raughlan*²⁶, „Captain in Police”, † 1846, en *Lydia Fetherstonhaugh of Mosstown*.

Uit dit huwelijk (o.a.):

Arthur Ernest Klein, geb. St. Kilda bij Melbourne 23 mei, ged. ald. 4 okt. 1865.

Vb. *Jan Willem Frederik Klein*, geb. Zutphen 28 maart 1816, kadet kurassiers, later O.-Ind. ambtenaar, controlleur der landelijke inkomsten en cultures te Tegal, kommies te Ternate 1852, buitengew. subst.-griffier ald. 1854, buitengew. 3e kommies te Batavia 1860, † Batavia 22 juni 1872, tr. Tangkil (res. Cheribon) 9 sept. 1841 *Marie Louise Elizabeth Henriette Musquetier*, geb. Pasoeroean 20 juni 1824, † Kediri 8 febr. 1904, dr. van *Willem Daniel Musquetier*²⁷ en *Elizabeth Suzanne Martine Ellinckhuysen*²⁸.

Uit dit huwelijk (o.a.):

1. *Karel Willem Hendrik Klein*, geb. Tegal 25 juli 1842, administrateur suikeronderneming Adiwarna in Tegal, eigenaar hotel Centrum te Kediri, † na 1923, tr. Tegal 22 jan. 1874 *Betsy Sarah-Ann Lawson*, geb. Tegal 20 febr. 1849, † Kediri 28 april 1920, dr. van *Alexander Lawson*²⁹ en *Harriet Atkins*³⁰.

26. Zie Burke's Irish Family Records.

27. Geb. Rotterdam 19 juli 1799, secretaris van Cheribon, lid Algemene Rekenkamer, Ridder M.W.O. 4e kl., † Batavia 19 maart 1849, zn. van *Johan Daniël Musquetier*, vice-admiraal en lid Hoog Militair Gerechtshof, en *Neeltje Maria Vetter* (zie De Ned. Leeuw 1982, k.210).

28. Geb. Batavia 12 dec. 1807, † ald. 5 nov. 1857, dr. van *Johannes Cornelis Ellinckhuysen*, resident van Pasoeroean, en *Elizabeth Abigael Pieters*.

29. Geb. Dundee 1819, † Adiwarna 18 juli 1877, tr. 2e Tegal 22 april 1861 *Anna Maria Le Roy*.

30. Geb. in 1824, † Adiwarna 6 sept. 1859.

2. *Willem Daniel Christiaan Richard*, volgt Vlb.
3. *Richard Martinus Eduard Klein*, geb. Batavia 14 nov. 1860, ged. ald. 5 mei 1861.

Vlb. *Willem Daniel Christiaan Richard Klein*, geb. Batavia 4 mei 1858, machinist op een suikerfabriek, † Tegal 2 nov. 1898, tr. ald. 14 nov. 1889 *Amelia Steenhardt*, geb. Batavia 8 aug. 1866, † Kediri 30 jan. 1908, waarsch. dr. van *Carel Eduard Steenhardt* en *Maria Jansie Royer*.

Uit dit huwelijk (o.a.):

1. *Willem Emile Louis Klein*, geb. Tegal 1 sept. 1890, † Soerabaja 1 febr. 1907.
2. *Wilhelmina Elisabeth Adolphine Jeannet Klein*, geb. Tegal 1 jan. 1897, † Sitoebondo 22 mei 1919, tr. Bandoeng 15 mei 1918 *Marinus Willem Hillebrandt*, geb. Cheribon 24 april 1896, kant. chef 3e kl. G. Telefoon te Sitoebondo, later adm. ambt. Post, † Leiden 15 okt. 1965, zn. van *Willem Adriaan François Ysbrand Johannes Tjebbe Hillebrandt* en *Carolina Hendrika Brouwer*.

KORTE MEDEDELINGEN.

De familie Morgaert te Puttershoek

(1983, kol. 121—129)

De heer P. A. Bijl te Goudswaard heeft mij een aantal gegevens doen toekomen betreffende Ds. (Mr.) *Matthijs Mochart* (*Morgaert* enz.) (zie De Ned. Leeuw 1983, kolom 122, 123), welke zijn ontleend aan acta van de classis Dordrecht uit de jaren 1573—1600 en gepubliceerd in Rijks Geschiedkundige Publikaties, kleine serie no. 49 ('s-Gravenhage, 1980). In deze uitgave wordt genoemde predikant maar liefst 82 maal vermeld gevonden. De belangrijkste feiten volgen hier. Voor het eerst werd *Matthijs Mochart* in de classis Dordrecht genoemd op 6 maart 1584. Hij werd toen in genoemde classis opgenomen en zijn gaven (geschiktheid) en attestatie werden in orde bevonden om in vakante gemeenten te kunnen worden beroepen. Hij bleek toen te Molenaarsgraaf te mogen blijven en preken op voorwaarde dat deze gemeente met zijn gaven tevreden was. Op 23 november 1584 werd hij als predikant aan de gemeente Mijnsheerenland toegewezen. De 12de juli 1588 maakt van hem melding als praeses. Op 7 maart 1589 werden door ouderlingen uit Mijnsheerenland klachten geuit over hun predikant: „... sijn predicken (zijn) slap ende niet leersaem . . .” en ook beschuldigen zij *Mochart* van nalatigheid „... in 't besoecken der lidmaeten ende oock den crancken . . .”. Tevens zou hij te weinig studeren en de toename van lidmaten zou te gering zijn. Op 31 oktober 1589 werden de lidmaten te Mijnsheerenland bijeen geroepen, doch deze waren het met de geuite klachten niet eens en ook het plaatselijk gerecht had geen kritiek op zijn predikant. De afgevaardigden van de classis oordeelden dat zijn vertrek uit Mijnsheerenland de beste oplossing zou zijn. *Matthijs Mochart* verliet Mijnsheerenland vervolgens met attestatie. Voorlopig mocht hij in Dordrecht wonen. Hij had echter „zwarigheid”: „... doordien sijn huysvrouwe haer beter aldaer (= te Mijnsheerenland) met nayen ende insonderheyt op de Westmaese (= te Westmaas) soude connen geneeren dat sij nu